

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 80 petit a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50. od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopis se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO

LJUBLJANA, Knafljeva ulica 8. —

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODKRZNICE:

MARIBOR, Grajski trg št. 8 — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190.

NOVO MESTO, Ljubljanska c. tel. št. 26. JESENICE. Ob kolodvoru 101. —

Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Drugo redno zasedanje banovinskega sveta

Pomemben eksposo bana dr. Marušiča o uspešnem delovanju banske uprave in proračunu za 1. 1932-33

Ljubljana, 8. februarja.

Davi je pričel zasedati banovinski svet v banski palači v veliki reprezentančni vrtni dvorani, ki je v ta namen vsa popolnoma prenovljena. Tla prijazne in svete zbornice so iz lepega ornamentalnega parketa, ki ga obroblja temna meandrov borščura. Na zadnjih steni je med stebri visok podij, kjer stoji na rdeči moderni preprogi velika miza, za njo pa visoki foteli za bane in štirje stoli za podbana, banovinskega načelnika dr. Leona Stareta in za načelnika oddelka dr. Orla in za vsefokratnega referenta. Za podijem zakriva težka zavesa iz oranžnega pliša pogled v živinski vrt, pred glavnim podijem je pa še nižji podij z mizo za poslovodjo banovinskega sveta banskega svetnika g. dr. Senekoviča in za njegovega pomočnika viš. finančnega tajnika g. Božiča, kot referenta. Ob strani po levi stoji miza za stenografe, na drugi strani pa miza za novinarje, a ob oknih, ki razsvetljujojo nečno belo poslikano dvorano prav udobno z obeh strani stojte male mizice in stoli za načelnike in šefo samostojnih oddelkov. V petih vrstah stoji v dvorani 20 miz, kjer sede člani banovinskega sveta in v prvi vrsti sede tudi trije ljubljanski člani, namreč gospodje Bonač, Ivan Tavčar, in

Orehk ter zastopnik mesta Maribora župan g. dr. Lipold. Pod goljerijo na zadnji steni je veliko okno pogledom na rdeče pregrnjeno stopnišče in na hodnik pred banovinsko sobano. Stopnišče in v prav tako pregrnjeni veliki hodniki ter krasna dvorana napravljajo največjemu vtič, posebno pa krasita zbornico dva velika starinsko kraljstvena lestenca, ki ju je popravila ter montirala za električno luč tvrdka Kregar.

Ljubljana, 8. februarja. AA. Danes ob pol 11. uri je bilo otvorenje druge zasedanja banovinskega sveta. Na dnevnem redu je razprava o proračunu za dravsko banovino za proračunsko leto 1932/33.

Zasedanje je otvoril ban dravski banovine g. dr. Drago Marušič ob skoraj polnoštevilni udeležbi članov banovinskega sveta.

Za delovodjo banovinskega sveta je ban uvodoma imenoval g. dr. Senekovič Miroslava, banskega svetnika. Po opravljenih uvodnih formalnostih (izročitev dekretov novoimenovanim člancem banovinskega sveta, prečitanje odlokov o sklicanju banovinskega sveta itd.) je g. ban dr. Drago Marušič prečital svoj eksposo.

Eksposo bana dr. Marušiča

Gospodje člani banovinskega sveta! Vas zdravljam in pozdravljam. Vas zdravljam in v prepričanju, da bom složno sodelovali v cilju, da doprinesemo čim več koristi za povzdigo kulturnega, gospodarskega in socijalnega nivoja dravске banovine. Resni časi, v katerih pada zasedanje banovinskega sveta, nam nalačajo tem večjo dolžnost, da res smotremo in z vso ljubezijo, katero gojimo do naroda, rešujemo gospodarske probleme in da v združenem in složenem delu vseh slojev in poklicev iščemo poti za boljšo bodočnost vseh državljanov, katerih zaščita interesov nam je poverjena.

Naj mi bo dovoljeno, da se ob prilikah, ko otvarjam drugo zasedanje banskega sveta, spominjam predvsem nekaterih važnih dogodkov v preteklem letu, ki so zgodovinskega pomena za razvoj naše države in naše banovine. Z aktom Nj. Vel. kralja od 3. septembra 1931 je proglašena ustava za kraljevino Jugoslavijo, katero je uvedena demokracija, ki odgovarja našim prilikam in razvojnemu stanju naše države. Osobito je dana po ustavi avtonomija banovinam, katerim je na ta način omogočeno, da razvijajo vse svoje kulturne in ekonomske sile tako v prid svojemu prebivalstvu, kakor tudi v kriti celokupne države. Volitve dne 8. novembra 1931, ki so bile razpisane na podlagi ustawe, so dokazale, da je jugoslovenski narod brez ozira na prejšnje strankarske in druge razlike v svoji ogromni večini razumel vzvijeno državniško zamisel našega ljubljenega vladarja ter je v impozantni večini prihitel na volišči, da izraza svoji ljubezni do kralja in Jugoslavije in na prepričanju, da more biti edino le državna in nacionalna misel, inaukurirana z manifestom od 6. januarja 1929, ki je našo jamstvo za obstojo, moč in napredok države. Zlasti je tudi slovensko ljudstvo v dravski banovini na jasen način pokazalo svojo vero, da je samo v krenki in edini Jugoslaviji mogoč njev obstoje in napredok. Taka politična zrelost našega naroda nam je v ponos in veseljem lahko učinkovito, da se število nesodobnih ljudi, ki iščejo politične račune v vrnitvi prejšnjih strankarskih časov, vedno boli krči.

Ne morem si kaj, da ne bi naglasil, da je naš narod ponosen na svojega junakšega in modrega kralja, da mu je globoko hvaljen, ker je znal v naitežih časih naše narodne zgodovine spraviti naš državni brod s spremno roko iz sredo morja, kamor so zanesli viharji nairazbrzaneh političnih strasti, v varno pristanišče državnega in narodnega edinstva.

To svoje čuvstvo je našo ljudstvo dokazalo zlasti ob prilikah otvoritve veleselema, katerega je prevezel Nj. Vel. kralj pod svoje visoko pokroviteljstvo in katerega je otvoril osebno Njeno Veličanstvo, naša ljubljena kraljica. Ravno tako pa tudi ob prilikah odkritja spomenika blagopokojnemu kralju Petru v Ljubljani, ki je pomenilo za dravsko banovino še nevideno narodno in državno manifestacijo ter o prilikah s tem odkritjem zvezanih kraljevih dnevov, katere je počastilo Nj. Vel. kraljica s svojim visokim obiskom, ki je, dasi neprisakovani, zornil desetfoste na roda v spontane navdušene ovacije.

Skrb za kmetijstvo

Razume se, da je banska uprava v preteklem letu posebno skrb posvečala kmetijstvu. Razen posneževalne službe in podpor v vseh poljedelskih panogah je banska uprava ustanovila nov kmetijsko-socijalni referat pri banski upravi, kateri se ima brigati za vse socialne potrebe našega kmeta ter staviti primerni predlog, da se tem potrebami odpomore. Izvršili smo dva važna gospodarska akta, ki sta zlasti za naše zadružništvo dalekosežnega pomena, to je: sanacija Celjske zadružne zvezter Gornjogradanske posojilnice, katera sanacija je stala banovino bližu 8 milijonov. Včeraj smo otvorili Kmetijsko gospodarsko šolo v Št. Juriju ob južni železnični, tako, da ima sedaj naša banovina dva lastna zavoda te vrste ter s tem prednjači vsem drugim banovinam.

Priznanje učiteljstvu

Zvest obljubam, katere sem dal pri zadnjem zasedanju banovinskega sveta ter sledič pobudam gg. članov banovinskega sveta, je banska uprava ukrenila potrebno, da se prosvetne razmere v dravski banovini izboljšajo in zlasti, da sodelovanje med našim učiteljstvom in narodom postane

ne čim tesnejše in prisrčnejše. Z zadovoljstvom lahko ugotavljam, da se je to posrečilo in da je naše učiteljstvo ne samo v šoli mogočen faktor prosvete, temveč da ga vidimo tudi v izvenšolskem prostvenem delu med prvimi. »Sokole«, kateri nam mora vzbujati moralno in telesno zdravo mladino, je v preteklem letu svoje vrste več kazkorov podvojil, za kar gre nemala zasluga tudi našem učiteljstvu. To snotreno delovanje bo banska uprava nadaljevala tudi v bodoči. Tudi v kmetijsko-nadzornjem šolstvu, katero vodijo naši pozitivni učitelji, je zaznamovati v tekčem letu razveseljiv napredek.

Skrb za ceste

Kar se tiče tehnične službe, se je banska uprava predvsem trudila, da s sodelovanjem cestnih odborov hrani in usposobi naše ceste za potrebe modernega prometa. Delala je na rekonstrukciji in normalizaciji naših cest ter na izpolnilnitvi cestnega omrežja. Sprejela je med banovinske ceste okoli 400 km občinskih cest in si tem naložila novo bremo v prepričanju, da bo to v korist prebivalstva. Delo na elektrifikaciji banovine dosledno napreduje ter je električna transformatorska postaja na Črnčah bila pred enim mesecem slovensko otvorenja. Tudi ostale tehnične posle smo normalno izvrševali.

Delo na zdravstvenem in socijalnem polju

Mnogo smo storili na zdravstvenem in socijalnem polju. Organizirali smo v preteklem letu zdravstvene občine ter postavili banovinske zdravnike za posamezno podprtico. Določili smo tarifo za zdravniško pomoc, katera ustreza potrebam ter gospodarski zmožnosti našega kmetijskega prebivalstva.

Z zadovoljstvom omenjam, da je umobolnica v Novem Celiu začela poslovanje in s tem za sedaj odzdravila našo najbolj skelečno socijalno rano. Ravnokot bo v bližnjih dneh otvorenja nova porodnišnica v Celiu, ki bo po svojem modernem ustroju in opremi v ponos dravsko banovine. Posrečilo se nam je v glavnem finančno osigurati razširitev mariborske, ptujske in mursko-soboske bolnica, s katero razširitev bo v najkrajšem času pričelo. Tudi razširitev in modernizacija ljubljanske splošne bolnice ter umobolnico napreduje ter upamo, da kljub težkim finančnim prilikam ne pridevimo v zastoi. V preteklem letu je banovina prevzela tudi novomeško bolnico ter se je od časa prevzema do sedaj število bolnikov v tej bolnici podvojilo. Banska uprava si je bila v sveti brezema, katerega s tem prevzame, vendar ne občajuje truda, ako se s tem more koristiti širokim slojem našega prebivalstva. S prevezetem prejšnje deželne bolnice v državno let, je država prevzela na sebe vzdrževanje iste in s tem znižala banovinski budžet.

Banska uprava je posvetila vso brigo prečim socijalnim vprašanjem ter je, kolikor je bilo mogoče, skušala olajšati socijalno stanje našega delavstva, kakor tudi ostalih slojev. Kjerkoli je bila potrebna kakšna pomoc, je banska uprava po načelu »bis dat, qui cito dat«, brez oklevanja vsako pomoč prožila, pa naj si bo to pri požarih, vremenskih in drugih gospodarskih nezgodah ali brezposelnosti. V celi vrsti slučajev se je nudila banski upravi prilika, da poseže v aktutne socijalne probleme, in da ublaži

s svojim posredovanjem nastale difference. Omenjam nač končno v tej zvezi tudi inicijativo, katero je banska uprava podvzela v smeri znižanja najemnin.

Za povzdigo tujškega prometa

Istotako uspešno je bilo delo banske uprave v zvezi s pospeševanjem in zaščito industrije, trgovine in obrti. Zlasti se je mnogo storilo za pospeševanje tujškega prometa ter so tem oziroma uspehi, na vseh gospodarskih kriterijih, očividni. Prijetno mi je povdariti, da se za razvoj tujškega prometa interesirajo široki sloji, kateri uvidevajo gospodarsko važnost istega ter z vnočem in razumevanjem podpirajo to našo akcijo. Gotovo je, da je tujški promet, zlasti na Gorenjskem, znatno olajšal gospodarsko stanje prebivalstva.

Analiza proračuna

Povdariti moram zlasti, da me je v izvrsjanju proračuna in pri gospodarstvu banovinskih ustanov predvsem vedlo načelo brezkompromisne racionalne varčnosti in da sem zlasti neproduktivne stroške skrčil na minimum.

Gospodje člani banovinskega sveta!

Mislim, da je potrebno, da se tudi v prihodnjem proračunskem letu ravnamo po načelih, po katerih smo delali v preštem letu. Po teh načelih je sestavljen tudi proračun, ki vam je predložen. Izhajali smo tudi iz principa, da se morajo dobiti sredstva za neobhodno potrebne izdatke in da bi brisanje izdatkov za nujne potrebe imelo baš to posledico, da bi se, gospodarsko stanje poslabšalo mesto poboljšalo, z drugimi besedami, morali smo imeti na umu, da mora proračun poleg vse potrebe skrajne varčnosti biti sestavljen tako, da omogoča vsem gospodarskim slojem udejstvovanje in razvoj. Iz teh razlogov in posebno že z ozirom na sedanje neugodno stanje našega narodnega gospodarstva je v banovinskem proračunu popolnoma izveden princip absolutnega varčevanja na eni strani in kolikor mogoča opreznata izbira dohodkovnih virov na drugi strani.

Glede potrebščin je treba še omeniti, da jih ni mogoče popolnoma kriti z enim proračunom ali v enem letu, temveč je treba razpoložljiva sredstva porazdeliti na posamezne panoge sorazmerno njihujnosti potrebu tak, da se najnujnejše potrebe zavoljijo pred manj nujnimi in da se te preložijo eventualno na poznejši ugodnejši čas. Kot najnujnejše potrebe smatram one, ki služijo izdatki sedanja gospodarske krize in one izdatki, ki so v stanu dvigniti gospodarsko moč najširših slojev prebivalstva, to je: predvsem kmetijskega ljudstva. Le na ta način je mogoče varovati vrhovno načelo budžetiranja, da se smo redni izdatki kriti le z rednimi dohodki. Vsak drug način je cestno-vzdrževalne službe v znesku dne 156.533.

Važno je se pripomniti, da je v prvem poglavju predviden tudi znesek 1.500.000 dinarjev za pospeševanje elektrifikacije, ki zasebuje našo načelno proračuna. Napram tekočemu proračunu je ta znesek povišan za 500 tisoč dinarjev, ker se je izkazalo potrebo, da se drži korak z vedno intenzivnejšim delovanjem v elektrifikaciji. Toliko v pogledu proračuna pa v znesku Din 1.482.810.

Celokupne osebne potrebščine znašajo torej Din 7.166.000, ali 6.40 % letnega proračuna. Tudi pri zavodih in podjetjih se je v mehjih dopustnosti skušalo dosegati centralno v I. poglavju proračuna. Kakor omenjeno, so pa po načetu ministrstva finančev sedaj predvideni po posameznih poglavjih. V letu 1931/32 je predviden 212 mest z letno potrebščino Din 5.921.622. V pričujočem predlogu proračuna pa je predvidenih 210 mest z letno potrebščino Din 5.683.132. Kljub raznemu in povečanju poslova, ki se vidno opaža pri krajševski ozirom upravi, se število mest ni zvišalo, temveč v mehjih določenih znašalo. Isto velja za kontrakturne uradnike in dnevnice, za katere je v tekočem proračunu predviden kredit v znesku Din 1.530.036, v predlogu sedanega proračuna pa v znesku Din 1.482.810.

Celokupne osebne potrebščine znašajo torej Din 7.166.000, ali 6.40 % letnega proračuna. Tudi pri zavodih in podjetjih se je v mehjih dopustnosti skušalo dosegati centralno v I. poglavju proračuna. Kakor omenjeno, so pa po načetu ministrstva finančev sedaj predvideni po posameznih poglavjih. V letu 1931/32 je predviden 212 mest z letno potrebščino Din 5.921.622. V pričujočem predlogu proračuna pa je predvidenih 210 mest z letno potrebščino Din 5.683.132. Kljub raznemu in povečanju poslova, ki se vidno opaža pri krajševski ozirom upravi, se število mest ni zvišalo, temveč v mehjih določenih znašalo. Isto velja za kontrakturne uradnike in dnevnice, za katere je v tekočem proračunu predviden kredit v znesku Din 1.530.036, v predlogu sedanega proračuna pa v znesku Din 1.482.810.

Kmetijstvo

Izdatki za kmetijstvo so proračunani na Din 13.503.040. Ako jih primerjamo z letošnjim proračunom, so ti izdatki za 3.391.000 Din manjši. Toda glede na to, da so tudi dotacije za krite nedostatka dohodkov ban

tehnični oddelek. Izdatki za ta oddelek znašajo 38.147.918 Din ali 34% celotnega proračuna, torej prenosno najvišjo postavko našega proračuna iz česar nujno sledi, da moramo temu vprašanju posvetiti največjo poznjo. V svoji skriji za dobre ceste ne bomo odnehal, ker so dobre ceste predpogoji za dobro gospodarstvo in ker moramo pristežati izdatke za ceste med produktivne izdatke; zlasti pa tudi glede na to, da se ti izdatki v svoji večini trošijo za delo, med tem ko so izdatki za materiali primeroma nizki. S tem se daje zaslužek širokem slojem prebivalstva, kar je najboljše sredstvo za pobijanje gospodarske krize. Pri lanskem zasedanju smo predvideli za ceste ustanovitev cestnega fonda. S tem velevarnimi vprašanjem zankrat nismo uspeli. Ali to vprašanje je postavljeno na dnevni red in ugotoviti moramo, da je zanimanje za cesti fond tudi v centrali zelo veliko ter sem prepričan da bo končno prišlo do ustanovitve takega fonda. Ravnino tako nismo uspeli z nameravo ustanovitve lastnega gradbenega podjetja. Ugotoviti pa moram da nam tudi izkušje letnje proračunskega leta dokazujojo, da bi s tem banovina prihrana znatne vsote.

Socijalna politika in narodno zdravje

Posebno važnost zadobia v sedanjem času oddelek za socijalno politiko in narodno zdravje. Res je sicer, da je predloženi proračun skoraj za pol drugi milijon manjši kakor letošnji, vendar pa se postavke, zlasti za socijalno skrb in za preventivno medicinu niso znizale nasprotno, povečale, ker so se radi prihranka pri bolnicah naši potrebnii zneski. Detajlna pojasnila dobite pri proračunski razvravi Omeniti moram, da je kot nova postavka vnešen znesek od 1.000.000 Din za podporo bratovščinskim skladnicam ki radi nadzadovanje aktivnih članov v sedanji gospodarski krizi ne morejo iz lastnih sredstev izplačevati rentnine.

Anuitete

Finančni oddelek izkazuje 10.690.676 Din izdatkov. Največja postavka pri tem poglavju odpadne na anuitete, obresti in vrati posojil banovine in njenih ustanov, pri čemur je potrebno naglasiti, da je velik del teh dolgov bil kontrahiran že od bivših oblastnih samouprav. Razume se pa, da je tudi banovina dosedaj in bo v bodoči vse večje investicijske naprave, od katerih imajo trajne gospodarske koristi tudi bodoče generacije, finansirala na podlagi dolgoročnih posojil.

Trgovina, obrt, industrija

Glede izdatkov oddelka za trgovino, obrt in industrijo, kateri znašajo 2.805.152 Din, naj poudarim, da so tukaj vnešeni samo izdatki za neposredno pospeševanje teh gospodarskih panog, da je pa velik del izdatkov, ki so posledica delovanja teh panog, vnesen v tehničnem in socijalnem oddelku. Posebna pažnja bo posvečena tudi vnaprej tujskemu prometu, za katerega je v predloženem proračunu predvideno skoraj nizko.

Agrarne operacije

Izdatno so zmanjšani stvari izdatki komisije za agrarne operacije. Banska uprava bo proučila možnost, da priključi komisijo za agrarne operacije odseku za agrarno reformo pri kmetijskem oddelku, h kateremu organsko tudi spada.

Končno naj omenim, da je predviden kot izdatki tudi rezervni kredit v znesku 2.552.573 Din, katera vso je potrebna kot proračunska rezerva za slučaj, da se tekom proračunskega leta pokažejo kakve spremembe v cenah za stvarne potrebski, ker so te cene vezane skrajno nizko kot baza za proračun.

Predloženi proračun temelji v pogledu izdatkov na realni potrebi, to je, v proračunu so predvidene same take potrebe, katere so za ljudstvo najine, in katere se morajo zadovoljiti, ako želimo, da bo naše delo v resnici od gospodarske koristi. Tolek sem hotel poudariti v pogledu proračunskega izdatkov.

Dohodki

V pogledu dohodkov, ki so predvideni v enakem iznosu kakor izdatki, s čimer je torej proračun uravnotezen, moram poudariti, da sem se potrudil, da so bremena v skladnem razmerju z gospodarsko močjo davkopalcev. Viri dohodkov so ostali v glavnem isti, kakor v letošnjem proračunu, vendar pa se je iznos teh dohodkov moral po večini znižati, ker se je po do-sedanjih izkušnjah pokazalo, da v tekočem letu proračunskega vstopa ne bodo mogli doseči. Tako je obča banovinska doklada pri istem odstotku znižana za Din 2.000.000, troškarina na alkoholne tekočine pri isti stopi za 5 milijonov in pol, kakor so se tudi morali znižati nekateri drugi dohodki. Zaradi tega in pa, ker se izdatki brez stvarne skode ne morejo dalje zniževati, bila kraljevska banovina uprava prisiljena iskiti novih virov.

50% taksa k dopolnilnim prenosnim taksi

Na novo se namerava uvesti 50%-na doklada dopolnilni prenosni taksi, dalje taksa na nakladanje in razkladjanje tovorov na železniških postajah, ki bi znašala 20 do 50 par od 100 kg. Že lansko leto sem utemeljil potrebo in pa upravostenost takse ter mislim, da bo naše gospodarstvo to tako še najlaže preneslo. Ta vir dohodkov smatram za važnega tudi iz tega razloga, ker je njegov efekt v direktnem razmerju z intenzivnostjo gospodarskega življenja in s tem tudi z obsegom potreb.

10% doklada k državnim neposrednim davkom

Znano je, da je zakon o zdravstvenih občinah naložil banovinam znatna nova bremena. Vse nalage bivših zdravstvenih okrožij so prešle na banovine. Zdravstvena okrožja so pobirala doklade k državnim neposrednim davkom 10–30%. Te doklade so s 1. aprila 1931 odpadle. Z do-sedanjimi sredstvi banovina zdatkov za zdravstvene občine ne zmore. Zato je prisiljena, da uvede 10%-no doklado k državnim neposrednim davkom na teritoriju združenih zdravstvenih občin, vendar pa se iz tega razloga ni bati absolutnega povražanja doklad v banovini. Kraljevska banovina uprava gleda pri dohodenju občinskih proračunov pred vsem na to, da se z uvedbo smotrenega gospodarstva pri občinah v letu 1932 znižajo občinske doklade, ki so znašale v letu 1931 povprečno

70%. V letu 1932 se bodo te doklade znižale povprečno vsaj za 10%. Ravnino tako se bodo v letu 1932 znižale doklade sredstnik cestnih odborov, ki so znašale za leto 1931 povprečno 30.5%, vsaj za približno 5–10%. Iz tega izhaja, da bo celokupna obremenitev s samoupravnimi dokladami v letu 1932 manjša vsaj za okrog 15 do 20%, kljub temu, da uvede banovira 10%-no zdravstveno doklado.

Državna dotacija

Meh dohodki je predvidena tudi državna dotacija v istem iznosu kakor lansko leto. Ker vrisi banovina izvestne funkcije v prenešenem delokrogu, katere bi morala vršiti država, je ta dotacija upravljena. Potreba pa je z osirom na uravnotezenje budžeta, ker bi vsak izpad dohodkov mogel postaviti banovino v težak gospodarski položaj.

Gospod dr. Milan Srškić, minister za notranje posle,

Beograd.

Ob otvoriti letošnjega rednega zasedanja pod predsedništvom bana doktor Marušiča Draga zbrani člani banovinskega sveta pozdravljamo Vas z najboljšimi željami, da bi naše delo, posvečeno napredku v razmahu dravske banovine, služilo tudi skupnim interesom naše mile, edinstvene in nerazdržljive Jugoslavije.

Gospod Peter R. Živković, predsednik ministrskega sveta

Beograd.

Ob otvoriti letošnjega rednega zasedanja pod predsedništvom bana doktor Marušiča Draga zbrani člani banovinskega sveta pozdravljamo Vas z najboljšimi željami, da bi naše delo, posvečeno napredku v razmahu dravske banovine, služilo tudi skupnim interesom naše mile, edinstvene in nerazdržljive Jugoslavije.

To so v glavnem momenti, katere sem smatral za potrebno, da jih nagnasim v svrhu boljšega razumevanja predloženega proračuna. Poskrbel sem, da dobite letos proračun pravčasno v roke, da ga morete podrobno proučiti. V podrobni debati bomo imeli priliko da vsestransko osvetljimo vse probleme, ki utegnijo zanimati vas, kakor tudi ostalo prebivalstvo dravske banovine Končam z željo, da bi tudi v tem zasedanju bila razprava tako plodna in na taki visini, kakor je bila lansko leto v korist in čast narodu, katerega zastopate.

Banov ekspoze so člani banovinskega sveta sprejeli s splošnim odobravanjem in aplavzom.

K besedi se je nato priglasil najstarejši član banovinskega sveta g. Gajšek Florjan, ki je predlagal udanostne in pozdravne brzjavke Nj. Vel. kralju Aleksandru I. predsedniku vlade g. Peteru Živkoviću in notranjem ministru g. dr. Srškiću.

Vse tri brzjavke so bile sprejete z velikim navdušenjem in z ovacijami za Nj. Vel. kralja Aleksandra I.

Brzjavke se glase:

Njegovo Veličanstvo Aleksander I., kralj Jugoslavie,

Beograd.

Pod predsedništvom bana dr. Marušiča Draga zbrani člani banovinskega sveta dravske banovine smatramo ob otvoriti drugega rednega zasedanja za svojo prvo državljansko dolžnost zagotoviti tudi ob tej priliki Vaše Veličanstvo svoje neomajne vdanosti in zvestobe, ki nas bo vodila pri vsem našem delu posvečenem vsestran-

skemu prosvitu in napredku banovine ter veličini in slavi mile nam kraljevine Jugoslavije.

Prežeti s temi čustvi pristopamo k izvrševanju poverjenih nam nalog ter kljčimo: Bog živi našega velikega vladarja in kralja Aleksandra I in ves naš vzvišeni kraljevski dom.

Gospod dr. Milan Srškić, minister za notranje posle,

Beograd.

Ob otvoriti letošnjega rednega zasedanja pod predsedništvom bana doktor Marušiča Draga zbrani člani banovinskega sveta pozdravljamo Vas z najboljšimi željami, da bi naše delo, posvečeno napredku v razmahu dravske banovine, služilo tudi skupnim interesom naše mile, edinstvene in nerazdržljive Jugoslavije.

Gospod Peter R. Živković, predsednik ministrskega sveta

Beograd.

Ob otvoriti letošnjega rednega zasedanja pod predsedništvom bana doktor Marušiča Draga zbrani člani banovinskega sveta pozdravljamo Vas z najboljšimi željami, da bi naše delo, posvečeno napredku v razmahu dravske banovine, služilo tudi skupnim interesom naše mile, edinstvene in nerazdržljive Jugoslavije.

To so v glavnem momenti, katere sem smatral za potrebno, da jih nagnasim v svrhu boljšega razumevanja predloženega proračuna. Poskrbel sem, da dobite letos proračun pravčasno v roke, da ga morete podrobno proučiti. V podrobni debati bomo imeli priliko da vsestransko osvetljimo vse probleme, ki utegnijo zanimati vas, kakor tudi ostalo prebivalstvo dravske banovine Končam z željo, da bi tudi v tem zasedanju bila razprava tako plodna in na taki visini, kakor je bila lansko leto v korist in čast narodu, katerega zastopate.

Banov ekspoze so člani banovinskega sveta sprejeli s splošnim odobravanjem in aplavzom.

K besedi se je nato priglasil najstarejši član banovinskega sveta g. Gajšek Florjan, ki je predlagal udanostne in pozdravne brzjavke Nj. Vel. kralju Aleksandru I. predsedniku vlade g. Peteru Živkoviću in notranjem ministru g. dr. Srškiću.

Vse tri brzjavke so bile sprejete z velikim navdušenjem in z ovacijami za Nj. Vel. kralja Aleksandra I.

Brzjavke se glase:

Njegovo Veličanstvo Aleksander I., kralj Jugoslavie,

Beograd.

Pod predsedništvom bana dr. Marušiča Draga zbrani člani banovinskega sveta pozdravljamo Vas z najboljšimi željami, da bi naše delo, posvečeno napredku v razmahu dravske banovine, služilo tudi skupnim interesom naše mile, edinstvene in nerazdržljive Jugoslavije.

G. ban je pri tem prekinil poročevalca in stavljal banovinskemu svetu predlog, naj bi bila razprava o osebnih izdatkih vseh oddelkov skupina.

Banovinski svetnik g. Tavčar je predlagal, naj bi se vršila razprava o načrtu novega banovinskega proračuna najnovejši v odsekih, nato pa v plenumu.

G. ban je ugotovil v svojem odgovoru, da je votek in način lanskotetne debate obrodil obilne sadove in da se je tedanjih način vsestranske izkazal. Razen tega zakon in pravilniki tega postopka ne predvidevajo. Zato prosi banovinski svet, naj ostane pri dosedanji praksi, nakar je poročevalci nadaljevali s svojim poročilom.

Dežurni zdravnik v bolnici je otvoril proračun v slovenščini in v italijščini, ki je začel z včerajšnjim nesrečnim.

V slopošnem je naš naravnost v teku in skokih veliko pokazal, šele sedaj se poznamo vidini sledovi Hansenove in Guttermosove šole. Za skoke pa nam še vedno manjka prave uglašenosti in elegance, treba pa na vsak način, da dobimo za naše talentirane skakače dobrega trenerja.

Pa tudi v propagandnem pogledu so prireditve krasno uspele in gotovo je, da so priljubi vse oni gledalci, ki so se prijateljili z Ljubljane in drugih krajev, v vsakem pogledu na svoji račun. Tekme so nudile običajno zanimivoga, zadoviljivo pa so zlasti običinstvo krasni skoki s skakalnicami. Na inozemske tekmovalce je napravila Kranjska gora nepozaben vtis. Takoj je Nemec Leupold ki doslej skoraj ni niti vedel, kje je Jugoslavija, izjavil, da je bilo tekmovalje sicer zelo težavno, toda za fizične napore je bil oškodovan glede na pestrost proge, ki mu je nudila pravi užitek, saj ni bila enolična, temveč je nudila vedno nekaj novega in lepega. Krasen je bil pogled na Prisank izpred Erike. Užival je, ko mu je uhajal pogled nad Ratečami proti Višnjari in dvil se je ves čas lepoti in veličastvu naših planin.

Tudi Čehi so se divili idiličnemu kotu naše Gorenjske. Glede organizacije so bili tekmovalci v splošnem zadovoljni, dasi ni bilo brezhibno. To velja zlasti za skakalnico, ki ni bila najboljše prirejena. V organizaciji sami so bile nekateri hib, ki pa gredo na račun naglega in deloma nepravilen prenosa tekmovalca iz Maribora v Kranjsko goro, na drugi strani je pa res, da Kranjska gora ni našla popolnega razumevanja za važnost te prireditve in da je bilo celo opažati s strani Kranjskogorčanov nekaka pasivna resistanca. To menim, da zato, ker je savez inozemske tekmovalce nastanil v Eriki. Gotovo je, da je treba inozemskemu gostu nuditi ves komfort, ki je mogoč in kaj takega premore trenutno v Kranjski gori samo Erika, kjer imajo tekmovalci poleg komfora tudi potrebnim.

V slopošnem je pa JZSS s prireditvami zadovoljen, saj so pokazale ogromen napredok našega smučarstva, videti je tudi bilo, da imamo dovolj materiala zdravega in krepkega, na razpolago za bodoča tekmovalca. O dresnem sportu je g. inž. Bloudek podal naslednje mnenje:

«Letosnja zima nam je naklonila ugodno vreme za dresni sport in seveda so zato posledice vidne. Naš dresni sport je napravljen letos velik skok naprej. Na eni strani je to kot rečeno prednost zime, na drugi strani je pa res, da je zaslugo v nekolkih meri tudi pripisati organizaciji in izpopolnitvi sodnikov za dresanje. Kakor ste videli, je večina starejših tekmovalcev opustila dresanje ter se boli posvetila organizaciji sami ter deloma tudi vežbanju in vzgoji narašča. To se nam je posrečilo. Zanimanje za dresanje je zelo narašča, naroči je pa razveselivo, da smo odkrili med mladino mnogo novih talentov, od katerih nekateri veliko obtajajo. Naši seniorji, tako

Schwab in Thuma, so pokazali že toliko znanja,

Jutri grandiozna premiera monumentalnega velefilma **TRADER HORN**

Radi velike dolžine filma predstave ob 4., 7. in 9 1/4 zvečer! — Predprodaja vstornic od jutri od 10. dopoldne naprej!

Da ne bo prevečnega navala pri blagajni, priporočamo cenj. občinstvu nabavo vstopnic v predprodaji!

ELITNI KINO MATICA

JUTRI! JUTRI!

Velesenzacija!

Dnevne vesti

Razpisane službe vsečilskih profesorjev. Rektorat univerze v Beogradu razpisuje natečaj za 4 izredne profesorje in sicer za sociologijo in slavistiko, za narodno ekonomijo, za finančno vedo in za civilno pravo z mednarodnim privavnim pravom. Prošnje je treba vložiti do 18. marca.

Razpisana zdravniška služba. OZUJ v Skopiju razpisuje natečaj za glavnega uradnika zdravnika s sedežem v Skopiju. Prošnje je treba vložiti do 10. marca. Podrobnosti natečaja so razvidne iz Službenih Novic št. 27 z dne 5. t.

Kino-filmska kmetijska predavanja v kranjskem srezu. Tekom meseca februarja in marca t. l. priredi kranjsko sresko načelstvo pet poučnih kino-filmskih kmetijskih predavanj in sicer v žabnici. Predstojnik, Kranju, Naklem in na Trati med Škofijo Loko. Prireditve se vršijo dogovorno z lastniki filmov, t. j. s Kmetijsko najprihorkotprelež t. gajl v D. noFB Mnqž družbo za dravsko banovino in Agriturno-kemičnim uradom v Zagrebu. Predvajajo se bo tri velezanljive filme, 1. živinoreja na svetovni kmetijski razstavi v Dortmundu v Nemčiji, 2. Znameniti film o nadprednem kmetovalcu, 3. Tačkovani Tričiklum. Predavanja se bodo vršila po sledenem sporedu: v nedeljo, dne 21. februarja ob 9.30 ur. dopoldne v žabnici v Gasilskem domu, istega dne ob 3. uri pooldne v Narodni šoli v Predstojnikih, v po-nedeljek dne 22. februarja ob 9.30 ur. dopoldne v dvorani Narodne čitalnice v Kranju. Tu se bo vršilo pri tej priloki tudi izborovanje kmetijskih podružnic in posebej se razgovor v sadjarstvu. Nadalje bo filmsko predavanje v nedeljo, dne 6. marca ob 3. uri pooldne v novi šoli v Naklem in v nedeljo 13. marca ob 2. uri pooldne na Trati nad Škofijo Loko. Filmske slike bosta tolmačila kmet. ret. Josip Sustić in ravnatelj Agrit. urada v Zagrebu g. Konrad Pušnik. V Kranju in na Trati bo sodeloval tudi tajnik Kmetijske družbe g. Franjo Kafol. Ker so kmetijska kino-filmska predavanja ne samo zelo nazorna in poučna, temveč tudi zanimiva in celo zabavna (Tričiklum), se priporoča kmetovalcem in drugim interesentom iz prizadetih okolišev, da izrabijo lepo priliko. Vstopnine ne bo.

Konkurzi in prisilne poravnave. Društvo industrijev in veletgovcev v Ljubljani objavlja za čas od 21. jan. do 31. jan. sledenje statistiko (številke v oklepaju se načrtovali na isto dobo pretečenega leta): Otvorjeni konkurzi: v dravski banovini 6 (2), v savski banovini 9 (-), v primorski banovini 3 (-), v dravski banovini 3 (2), v zetski banovini - (1), v dunavski banovini 3 (1), v moravski banovini 3 (3), v vardarski banovini 2 (2), Beograd, Žemun, Pančevo 1 (2). Otvorjene prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 5 (6), v savski banovini 17 (6), v vrbski banovini 1 (-), v primorski banovini 2 (-), v dravski banovini - (1), v dunavski banovini 11 (9), v moravski banovini 1 (-), v vardarski banovini 1 (-), Beograd, Žemun, Pančevo 3 (-). Odpravljeni konkurzi: v dravski banovini 1 (4), v savski banovini 8 (3), v dravski banovini 4 (2), v dunavski banovini - (1), v moravski banovini 1 (3), v vardarski banovini - (2), Beograd, Žemun, Pančevo 1 (1). Odpravljenje prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 5 (4), v savski banovini 6 (-), v primorski banovini 3 (-), v dravski banovini 1 (-), v dunavski banovini 4 (1).

Poseben vlak za savezne smučarske tekme v Bohinju. V soboto, dne 13. in v nedeljo 14. februarja se vrše v Bohinju savezne smučarske tekme, ki so obenem izbirne tekme za prvenstvo Saveza Slovensko Sokolstvo. Direkcija državnih železnic bo uvedla zimske turistične vlak v nedeljo, dne 14. februarja s polovično vozno ceno, tako se javi zadostno število izletnikov. Vlak odide zjutraj ob 5.20 in pride v Boh. Bistroc ob 9. vrača se iz Boh. Bistroc ob 18.30 in pride v Ljubljano ob 9. 30 — Prosim, da se javijo vsi, ki namenljajo uporabiti ta vlak v pisarni Jug. Sok. Matica, Narodni dom, pritlije, vhod iz Tomanove ulice najkasneje do torka 9. t. m. do 19. ure zvečer. Legitimacije za to vožnjo niso potrebne. Glavne točke nedeljskega programa se bodo vršile po prihodu posebnega vlaka.

Boguski konzulat v Ljubljani načrta vse one p. t. tvrdke dravske banovine, ki so v poslovnih zvezah ali zastopajo boguske tvrdke, da sporodijo pismeno, v kako blagovno skupino spadajo uvoženi predmeti. Tudi naj navedejo nedostatke sedanjega poslovanja in predloge za izboljšanje, n. pr. dobavne kondicije, plačila, cene, rok itd.

Zakon o zadrugah državnih uslužbenec. »Službene Novine« št. 27 z dne 5. t. m. obnavlja zakon o zadrugah državnih uslužbenec.

Profesorski izpit je naredil predstavnik komisije za profesorske izpite v Ljubljani g. Capuder Franc, suplent realne gimnazije v Novem mestu. Čestitamo!

Še 10 eksternih gojenk sprejme zavod za združevanje zaščite matere in dece v Ljubljani, proti plačilu šolnine ob 200 Din mesečno.

Kmetijske službe. Društvo kmetijskih strokovnjakov za dravsko banovino obvešča tem potom vse večje posestnike in sorodne kmetijske obrate, da se je priglasilo državemu tajništvu (Kranj) večje število absolventov raznih kmetijskih strokovnih šol, ki želijo nameščenja kot kmetijski oskrbniki, pristavi, praktikantje itd. Interesenti, ki reflektirajo na katerega nameščenca kmetijske stroke, se ponovno vabijo, da se obrnejo na omenjeno društvo, ki jim bo rade volje postreglo s potekom.

Nove cene mesečnih vozilnih listkov na železnicah. Dosedanja cena mesečnih vozilnih listkov na železnicah je znašala za razdaljo 1—10 km za potniški vlak II razreda 260, III. razreda za 130 Din. Odsej bo pa vejlja skoraj za vsak kilometr drugačna cena. Od 1—4 km stane mesečni vozni listek II. razreda 110, III. pa 55 Din, na progi 5 km II. razred po 30, III. razred 65, na progi 6 km II. razred 160, III. razred 80, na progi 7 km, II. razred 190, III. razred 95, za 8 km II. razred 210, III. razred 105, za 9 km II. razred 240, III. razred za 10 km II. razred 260, III. pa 130.

Akcija za gnojilne poizkusne. Društvo kmetijskih strokovnjakov za dravsko banovino opozarja tiste praktične kmetovalce v okrajih Krško, Metlika, Logatec, Ptuj in Kranj, kateri so člani tega društva in se želijo udeležiti letošnjih poizkusov z brezplačnimi umetnimi gnojili, da se brez odloga prijavijo pri pristojnem sreskem kmetijskem referentu.

ZA TRGOVCE: Tudi druga številka »Detajlist«, ki je pravkar zisia ima prav tako zanimivo vsebinsko kakor prva. Mislimo, da za detajlisti ni primernejšega beriva, kakor je »Detajlist«, ki trgovca bodri, uči in mu daje pogum zatraviti v teh težkih časih Letna naročnina Din 30. Naslov: Uprava »Detajlist« Ljubljana.

»Ljudska samopomoč« v Mariboru naznana vsem našim cenj. članom kakor vsemu cenj. občinstvu, da ni v nobeni zvezi s podpornimi društvami »Vzajemna samopomoč« v Ljubljani in »Kmetijska eksportna zadruga« v Mariboru. Naše poslovovanje je bilo revidirano meseča oktobra 1931 od inšpektorja ministretva za trgovino in industrijo v Beogradu, ki je našel isto popolnoma v redu; radi tega prosimo za nadaljnjo zaupanje kakor dosedaj.

Vreme. Vremenska napovedi pravi, da bo deloma oblačno, v splošnem pa neizpremenjeno. Včeraj je bilo po večini krajev naše države jasno in precej bladro, saj je znašala najvišja temperatura v Ljubljani 2, v Mariboru 1.4, v Zagrebu 0, v Beogradu -0.2. Dan je kazal barometer v Ljubljani 767.9, temperatura je znašala -5.6.

Samoy uglednega sodnika. Včeraj popoldne si je končal življenje predsednik prvostopnega sodišča v Kavadarju Jevrej Ugrčič. Pred tremi meseci je prišel v Beograd in čez nekaj dni bi se morel vrniti nazaj na svoje mesto. Star je bil 65 let. V smrt je šel zaradi neozdravljive bolezni.

Strašna smrt otroka v plamenih. V Zlataru na Hrvatskem se je pripetila v hiši železniškega delavca Ivana Požačeta nesreča. Delavčevi otroci so ostali sami doma, ker je mati v bolniči, drugi domači so bili pa na delu. Otroci so zakruli v peči in se izrali z gorenjem papirjem. Kar se je vnela obleka 4-letnega Blaženka, hčerk Požačevega sosedja. Otroci so začeli klicati na pomoč, goreče deklecje je steklo na dvorišče, kjer so ogenj na nji pogasili in brz počitki zdravnika, ki pa ni mogel niti pomagati, ker je bio deklec preveč oprečeno. V starih mukah je Blaženka čez nekaj ur umrla.

Iz Ljubljane

— Lep sportni večer. JZSS in SK Ilirija sta priredila smoči drsalcem v restavracijskih prostorih g. Šterka na Bellevuec prijateljski večer, na katerem so bile razdeljene nagrade, pokali, diplome in priznanja. V saloni se je zbralo mnogo načudne mladine v spremstvu roditeljev in seveda tudi predstavniki JZSS in Ilirije. Zbrano družbo je v imenu SK Ilirije najprej pozdravil podpredsednik dr. Lepajne, povdarijajoč, da se je tu pri drsalinem sportu začelo sistematično delo in da je tako kakor pri plavanju opaziti velik napredok pri drsanju. V imenu JZSS je govoril dr. Vrtačnik in bodril tekmovalce.

Zakon o zadrugah državnih uslužbenec. »Službene Novine« št. 27 z dne 5. t. m. obnavlja zakon o zadrugah državnih uslužbenec.

Letošnja črno-bela reduta

Prireditev je bila prav dobro obiskana in je dosegla popoln uspeh

Ljubljana, 8. februarja.

Črno-bela reduta lahko imenujemo tisto prireditev, kjer Ljubljana in Slovenci sploh poskusimo pokazati, v kolikor postajamo velikomestni in svetški. Cesar je tudi teži, eliti, eliti in elegantni prireditev prav zelo poznala kriza, vendar je pa uspela lepše in je bila boljša obiskana, kakor je javnost pricakovala. Druga sta je bila tako velika gneta, da ni bilo mogoče plesati in se ni mogla razviti prava zabava, v soboto so bili pa ljudje veseli in Ljubljana je pokazala, da zna biti tudi temperamentna.

Arhitekt Spinčič in slikarja Niko Pirnat ter Olaf Globonik so dekorirali prostore na prav originalen in efekten način, da so bili v resnici učinkovit okvir elegantni množici. Velika dvorana je bila podobna kakor lani okrašena s serpentinami, ki so padale kakor sneg s stropa, na odru je pa ob piramidah stala velikanska bela maska, ki je segala od tal do stropa ter je bila prav monumentalno ozadje pisanega vrvanja. Maskerado je poselito občinstvo z vse strani že delalo in v množici smo opazili tudi bačana g. dr. Drago Marušič, podbana dr. Pirkmajerjeva župan in župana. Po 9. uri so pa v povorki prikarakale v dvoranci maske, ki so dokazale, kako dober okus imajo naše dame. Razsodiči pod vodstvom ge. senatorjev dr. Novakove je priznalo prvo nagrado za najoriginalnejšo damsko masko ge. dr. phil. Adi Ender, pohvalo pa ge. Albini Hitti-Azdenovič ter gd. Justi Stare, Marjeli Mlekuš in Svetki Papež. Prvo nagrado za najboljšo moško masko je dobila gd. Jelka Schwabova iz Celja, a nagrado za najboljšo skupino sta sprejeli gd. Eliza Janovšek in Frika Segula, pohvalo pa prav originalni Indijančki gd. Elica Thaler iz Kotje Loke in gd. Danica Ražem. Za najlepšo damo in kraljico plesa je občinstvo s prav veliko vesino in v splošno zadovoljstvo izbralo gd. Marion Demetrovič-Gandus, ki je nosila krasno stilno krojino ter go. Pavlo Oberreger in pa dva srčata na mornarčici gd. Ido Kramerjevo in gd. Antko Trepš. Prav umestno so prireditev prekraljili tudi za fotografija in g. Bešter je imel ves čas dosti opravka, za odrom so pa dame imele tudi česalni salon »Vesna«. Zakava je bila prav animirana in je trajala do jutrišnjih ur.

Pod vodstvom g. Ivančiča je otvoril ples kolo, ki so ga vodili ban dr. Drago Marušič, ga. generala Iliča, soproga podbana ga. dr. Pirkmajerjeva župan in župana. Po 9. uri so pa v povorki prikarakale v dvoranci maske, ki so dokazale, kako dober okus imajo naše dame. Razsodiči pod vodstvom ge. senatorjev dr. Novakove je priznalo prvo nagrado za najoriginalnejšo damsko masko ge. dr. phil. Adi Ender, pohvalo pa ge. Albini Hitti-Azdenovič ter gd. Justi Stare, Marjeli Mlekuš in Svetki Papež. Prvo nagrado za najboljšo moško masko je dobila gd. Jelka Schwabova iz Celja, a nagrado za najboljšo skupino sta sprejeli gd. Eliza Janovšek in Frika Segula, pohvalo pa prav originalni Indijančki gd. Elica Thaler iz Kotje Loke in gd. Danica Ražem. Za najlepšo damo in kraljico plesa je občinstvo s prav veliko vesino in v splošno zadovoljstvo izbralo gd. Marion Demetrovič-Gandus, ki je nosila krasno stilno krojino ter go. Pavlo Oberreger in pa dva srčata na mornarčici gd. Ido Kramerjevo in gd. Antko Trepš. Prav umestno so prireditev prekraljili tudi za fotografija in g. Bešter je imel ves čas dosti opravka, za odrom so pa dame imele tudi česalni salon »Vesna«. Zakava je bila prav animirana in je trajala do jutrišnjih ur.

Pustna nedelja v znamenju zelja

Bila je pusta in vsi smo čutili težo resnih časov, ki nas vedno bojejo.

Ljubljana, 8. februarja.

Moral bi zapisati, da je bila včeraj pustna nedelja — ne le zato, ker so jo nekateri obhajali, temveč tudi zaradi tega, da bi kaj zvedeli o njih tistih, ki se jim takšni dnevi ne zde tako neznančno važni. Baš zaradi tega zasluži — ker je tako strašansko pomemben dan, da se o njih govori v razpravljanju.

Predvsem pa moramo priznati, da je ne moremo proslaviti dovolj dobro, kajti pustno nedeljo moraš doživeti takoreč notranje. V duši se morajo oglašati strane, blaženstvo ter najmogočnejša pustna čustva morajo prekipevati v srcu in v glavi klijavati, da jih lahko ponazoriti in servira spôštanemu občinstvu, ki je tako potrebljeno taksne duševne hrane.

Moremo pa le ugotoviti, da je bila res pustna nedelja in baje je bilo tudi nekaj maškerad. Gotovo je dvakrat žalostno, če ne moreš zapeti himne o maškeradah, o prekrasnih maskah, šarmu, gracioznosti in kitajski svili, za katero se pretepajo celo Japonci. Toda volja je dobra; prav dobro se zavedamo velikanskega pomena pustnih prireditev. Vemo, da je pustna nedelja eden najpomembnejši dan v praktiki in da je višek predpustne sezone ta dan ter da je ta sezona bila izredno znamenita kljub vsemu tudi letos. Menda ni brez pomena, da se je te dan začela razočitvena konferenca. Skratka, proslavljamo predpust na vso moč in po skromnih močih.

Pri tem se seveda vlaža Karnevala ne more uveljavljati tako pompozno in zmagovito. Sino pa še vedno v deželi rdeče marelle. Ce se torej kaj zgodi, ne gre brez marelle. Torej: »Jaž pa ti, pa židana marella — — in predpust je zadoščeno. Seveda se mora mala representirati tudi v primerem prostoru ne le ob primerni priloki. Ni treba še posebej ugotavljati, da je bilo ustrezno vsem tem pogoju. Zato je tudi razumljivo, da je dosegla tista prireditev tako velik uspeh.

Sicer trde nekateri, da so letošnje prireditev slabo obiskane ter da se občinstvo ne zaveda svojih svetih in prokletih dolžnosti in vzvišenih namenov prireditev. Ljudem pa ni nič več sveto, niti predpust. Gode se pa še strašnejše reči. Ljudje ne obiskujejo predpustnih prireditev dobrogo običaja, se pravi, kršijo osnovna pravila predpustne olike. Cuti se potreba, da bi kdo izdal knjigo o lepem vedenju v predpustu, ali bi pa naj povzdignil glas vsaj v časopisu. Pride ti dama — sicer vsa čast, toda pride ti v dvorano, kjer je opravljena Kurentova garda v najljubljenejših paradih uniformah svecanega obreda. Vsi so bili maskirani, seveda v tem drugo je bilo brezhibno — dama pa vstopi v dvorano v kožuhu. Pleš se je ustavil; plesali so strmelji v

Albert Suter.

19

Čudodelni zdravnik

Roman

Chebsky se ji je počasi bližal; njegov srepi, strogi ukazuječi pogled je bil uprtl v Genovefo. Planila je pokonci in hitela proti njemu, dva koraka pred njim se je po drhteča po vsem telesu ustavila; z zombi je škleetala, roke so ji omahnile ob izsušenih mečih; suha, slabokrvna se je zdela izredno visoke postavke; izsušeno lice je izražalo samo strah, zadreg in obuv; njene oči, nekoč tako nežne in sladke, so tičale zdaj globoko v očnicah in svetle so se motno kakor nagrobne lučke. Izpod črne rute so ji silki svili kodri: na golemu vratu je imela globoke gube, tlinik je bil upognjen, kakor pod težo glave. Jetika in blaznost sta bil udružili v nji dušo, zdaj sta pa polagoma razdelili v tem ubogem bitju še zadnje ostanke človeške podobe. Življenje samo je uhajalo. To je bila Genovefa.

Chebsky je postal hladnokrvni; njegov živahnji in mišičasti obraz se niti za hip ni zganil; roka, ki je v nji držal luč, mu ni zadrhtela. Vsa njegova sila, vsa energija in železna volja je bila osredotočena v njegovem pogledu. Fon-temors je sledil vsaki njegovi kretnji in to ga je takoj prevzel, da se je rahlo dotaknil roke gospodinje de Rofosse ter jo opozoril na zdravnika. Chebsky se je obrnil, postavil luč na peč in stopil k velikemu, obokanemu, edinemu oknu v sobi, rekoč:

— Tu je strašno zatoholo. Tu pri- manjuje zraka. To ni prav.

Blažna Genovefa je zbežala nazaj v svoj kotiček.

Chebsky je odpril okno; imelo je močno zelenzo mrežo: obrnjeno je bilo proti dolini.

Bilo je baš po dežju; rdečasti lu- nin krajec je plul po nebu nad oblaki in slikal po gricih črno nazobčane jelke, lesketajoče se še po dežju. Tam dolj je spala voda ribnika, tu pa tam zalita z mesečino, ki se je visoka jelka v njenem svitu odražala liki prikazom: žarki so padali na samostan, plazili so se po stenah in ugašali med globokimi oboki; v nočnem vetrju, podečem oblake in pripogibajočem krone dreves, je narava za hip oživelna in zdele se je, da jo spretnava skrivnostno drženje.

— Pojdimo ven, — je dejal Chebsky in zaprl okno. — Vi tudi, prosim, — se je obrnil k strežnici.

— Bolnice vendar ne moremo pustiti same.

— Ne uvidim te potrebe, — je odgovoril Chebsky. — Radi bi se pomenil s strežnico in ta starka jo za hip prav lahko nadomesti.

— To ne gre! Naš zdravnik je pre- povedal Gaubergi hoditi v to sobo.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Platilo se lahko tudi v znakih za odgovor znakom! Na vprašanje brez znakove ne odgovarjam. Način načina! Din 5.—

STROJEPISNI POUK

novi večerni tečaji za začetnike in izvežbance. Vpisovanje ob torkih in sobotah od 6. do 8. ure zvečer. Solinina nizka. Chritofov učni zavod, Domo- branska cesta 7/1. 712

DIN 125—
1 m² žaganih bukovih drv prima kakovosti nudi — Velepl. Sv. Jerneja c. 25. Telefon 2708.

BUFET

z opeko krita, pritlično 3 sobe, kuhinja in klet; elektrika in vodnjak. Poleg vrt in njiva, odprtina 20 minu od postaje Otočce, pet minut od okrajne ceste. Zelo lepa sončna lega. Pripravna za vpojenjenca ali letoviččarja, je radi selitve takoj napredaj. Valentin Pogačnik, Zgorjana Dobrava 31, pošta Podnart. 838

SOSTANOVALKO

sprejem Gospovska cesta 13, I. nadst., soba št 100 818

KUPUJEM JABOLKA
samо najbolje vrste, in to v partijah od 100 kg na teden postavno v Zagreb, za ceno po kvaliteti in pogodbi proti plačilu po prevzem blaga. Ponudite v vzorci v poštini paketih po povzetju na naslov: Mljevarstvo I. Horvatić, Zagreb, Ulica br. 69. 834

VINOGRADNO POSESTVO
obstoječe iz treh oralov vino- grada, 5 oralov njiv, travnikov in sadonosnika, z moderno ure- jeno-hišo in gospodarskim poslopjem ugodno naprodaj za Din 80.000. Natančneje se po- izve pri Franc Povalej, Lava št. 30, p. Celje. 833

BRIVSKI IN DAMSKI SALON STANE RAKAR, LJUBLJANA, Prešernova ulica 7 — se priporoča cenjenemu občinstvu Postrežba prvovrstna. Odprto tudi ob nedeljah dopoldne 808

OPOZORILO
Šercer Amalija, Žurge št. 6, Osilnica opozarjam javnost, da moj mož nima nicesar in nisem plačnica njegovih dolgov. 840

RADI PRESELITVE
prodam poceni motor 4½ k. s. že v dobrem stanju in tudi slamečnico. Naslov v upravi »Sl. Naroda«. 839

Telefon 2050
Premog suha drva
Pogačnik Bobotice

Mali oglasi

v »Slov. Narodu« so najcenejši način oglaševanja.

Vsaka beseda stane samo 50 par brez vsake druge pristojbine.

Naroda se lahko tudi v naslednjih po- družnicah:

MARIBOR, Grajski trg št. 8;
CELJE, Kocenova ul. 12;
NOVO MESTO, Ljubljanska cesta;
JESENICE Ob kolodvoru št. 101.

Poslužujte se ugodne prilike!

»Slovenski Narod« je edini slovenski popoldanski dnevnik.

KLAVIRJI
Preden kupite klavir, si oglejte mojo bogato zalogu prvovrstnih klavirjev. — Prodajam najcenejše, na najmanjše obroke, z garancijo. — Strokovno je izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

načine oglaševanja.
šercer Amalija, Žurge št. 6, Osilnica opozarjam javnost, da moj mož nima nicesar in nisem plačnica njegovih dolgov. 840

prodam poceni motor 4½ k. s. že v dobrem stanju in tudi slamečnico. Naslov v upravi »Sl. Naroda«. 839

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Načine oglaševanja.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.

WARBINEK, Ljubljana,
Gregoričeva 5 Rimska c. 2

Najcenejša izposojevalnica.